HATÁROZATOK

A TANÁCS (KKBP) 2021/2072 HATÁROZATA

(2021. november 25.)

a biológiai biztonság és a biológiai védelem terén a biológiai- és toxinfegyver-tilalmi egyezmény keretében történő rezilienciaépítés támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésére és 31. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

(1) Az Európai Tanács 2003. december 12-én elfogadta a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégiát (a továbbiakban: az EU-stratégia), amelynek III. fejezete tartalmazza az ilyen fegyverek elterjedése elleni küzdelemmel kapcsolatos intézkedések listáját.

(2) Az Unió aktívan végrehajtja az EU-stratégiát, és érvényre juttatja az annak III. fejezetében felsorolt intézkedéseket, különösen a biológiai- és toxinfegyver-tilalmi egyezmény (BTWC) hatékonyabbá tételével, végrehajtásával és egyetemessé tételével kapcsolatos intézkedéseket.

(3) A Tanács 2006. március 20-án elfogadta a biológiai és toxinfegyverekre vonatkozó, a BTWC támogatásáról szóló 2006/184/KKBP együttes fellépést ([1]) kiegészítő EU cselekvési tervet.

(4) A Tanács 2015. november 16-án elfogadta a BTWC részes államainak nyolcadik felülvizsgálati konferenciáján képviselendő uniós álláspontról szóló (KKBP) 2015/2096 határozatot ([2]).

(5) A BTWC nyolcadik felülvizsgálati konferenciája úgy határozott, hogy a 2017–2021-es időszakra megújítja az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatalának (UNODA) genfi részlegén belül létrehozott és a BTWC hetedik felülvizsgálati konferenciáján jóváhagyott, a végrehajtást támogató egység megbízatását.

(6) A Tanács 2019. január 21-én elfogadta a BTWC-nek az EU-stratégia keretében történő támogatásáról szóló (KKBP) 2019/97 határozatot ([3]). E határozat kiegészíti az (EU) 2019/97 határozatot azáltal, hogy a jelenlegi Covid19-világjárvány közepette nemzeti, regionális és nemzetközi szinten tovább erősíti a biológiai biztonságot és védelmet.

(7) Figyelembe véve a Covid19-világjárvány tanulságait, nemzetközi, regionális és nemzeti szinten fokozni kell a biológiai biztonság és védelem javítására irányuló erőfeszítéseket,

([1]) A Tanács 2006/184/KKBP együttes fellépése (2006. február 27.) a biológiai és toxinfegyverek betiltásáról szóló egyezménynek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia keretében történő támogatásáról (HL L 65., 2006.3.7., 51. o.).

([2]) A Tanács (KKBP) 2015/2096 határozata (2015. november 16.) a bakteriológiai (biológiai) és toxinfegyverek kifejlesztésének, előállításának és tárolásának megtiltásáról és e fegyverek megsemmisítéséről szóló egyezmény (BTWC) nyolcadik felülvizsgálati konferenciáján képviselendő európai uniós álláspontról (HL L 303., 2015.11.20., 13. o.).

([3]) A Tanács (KKBP) 2019/97 határozata (2019. január 21.) a biológiai- és toxinfegyver-tilalmi egyezménynek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia keretében történő támogatásáról (HL L 19., 2019.1.22., 11. o.).

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) E határozat tekintetében az alábbi elvek az irányadók:

a) a BTWC-t támogató korábbi együttes fellépések és tanácsi határozatok nyomán szerzett tapasztalatok lehető legjobb kiaknázása;

b) a biológiai biztonságnak és a biológiai védelemnek a BTWC révén nemzeti, regionális és nemzetközi szinten történő megerősítésével kapcsolatban a részes államok, illetve a BTWC-ben nem részes államok által kifejezett sajátos igények figyelembevétele;

c) a projektekben való helyi és regionális szerepvállalás ösztönzése a projektek hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása, valamint az Unió és harmadik felek közötti partnerségnek a BTWC keretében történő kiépítése érdekében;

d) összpontosítás azokra a tevékenységekre, amelyek konkrét eredményeket hoztak a nemzeti, regionális és nemzetközi segítségnyújtási, reagálási és felkészültségi képességek megerősítése terén;

e) a békével és a biztonsággal, valamint az egészségüggyel kapcsolatos célkitűzések előmozdításához történő hozzájárulás a BTWC-nek a részes államok általi hatékony végrehajtása révén.

(2) Az Unió az EU-stratégia intézkedéseinek megfelelő, az alábbiakra irányuló projekteket segíti elő:

a) a biológiai biztonsággal és a biológiai védelemmel kapcsolatos képességek megerősítése Afrikában, fokozott regionális koordináció révén;

b) kapacitásépítés a BTWC keretében működő nemzeti kapcsolattartó pontokon;

c) a BTWC szempontjából releváns tudományos és technológiai fejlemények számbavételének elősegítése a tudományos körök és az ipari szereplők bevonásával;

d) az önkéntes átláthatósági gyakorlatok iránti támogatás szélesebb körűvé tétele.

E projektek részletes leírása az e határozat mellékletében szereplő projektdokumentumban található.

2. cikk

(1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a továbbiakban: a főképviselő) felel.

(2) Az 1. cikkben említett tevékenységek technikai végrehajtására az UNODA kap megbízást. Az UNODA e feladatát a főképviselő irányítása mellett végzi. A főképviselő ennek érdekében megköti a szükséges megállapodásokat az UNODA-val.

3. cikk

(1) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett projektek végrehajtását szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 2 147 443,52 EUR.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott összegből finanszírozott kiadásokat az Unió általános költségvetésére alkalmazandó eljárásoknak és szabályoknak megfelelően kell kezelni.

(3) A Bizottság felügyeli az (1) bekezdésben említett kiadások megfelelő kezelését. A Bizottság e célból megköti a szükséges megállapodást az UNODA-val. A megállapodásban rendelkezni kell arról, hogy az UNODA-nak – a hozzájárulás nagyságának megfelelően – biztosítania kell az uniós hozzájárulás láthatóságát.

(4) A Bizottság törekszik arra, hogy e határozat hatálybalépését követően a lehető leghamarabb megkösse a (3) bekezdésben említett megállapodást. A Bizottság tájékoztatja a Tanácsot az ennek során felmerülő nehézségekről és a megállapodás megkötésének időpontjáról.

4. cikk

A főképviselő az UNODA által készített rendszeres beszámolók alapján jelentést tesz a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról. Ezek a jelentések képezik a Tanács által végzett értékelés alapját. A Bizottság tájékoztatást nyújt az 1. cikk (2) bekezdésében említett projektek pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

(1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

(2) Ez a határozat hatályát veszti a 3. cikk (3) bekezdésében említett megállapodás megkötésének napját követő 24 hónap elteltével vagy az e határozat elfogadásának napját követő hat hónap elteltével, ha az említett megállapodás megkötésére az említett időszakon belül nem kerül sor.

Kelt Brüsszelben, 2021. november 25-én.

a Tanács részéről
az elnök
Z. POČIVALŠEK

MELLÉKLET

A biológiai biztonság és a biológiai védelem terén a biológiai- és toxinfegyver-tilalmi egyezmény (BTWC) keretében történő rezilienciaépítést támogató projekt

1. HÁTTÉR

A Covid19-világjárvány rámutatott arra, hogy a fertőző betegségek mekkora globális zavarokat képesek okozni, és arra is rávilágított, hogy nemzeti, regionális és nemzetközi szinten is hiányos a felkészültség a biológiai eseményekre való reagálásra. Még súlyosabb globális válságot okozhat, ha egy ilyen betegséget okozó ágenst szándékosan úgy manipulálnak, hogy virulensebb legyen, vagy egyszerre több helyen szándékosan engedik szabadjára. Mindazonáltal figyelembe kell venni a biotechnológiai fejleményeket is, mivel ezek számos előnnyel járhatnak, és pozitív hatást gyakorolhatnak a fenntartható fejlődésre, ugyanakkor számos olyan kockázatot hordoznak, amelyek potenciálisan katasztrofális következményekkel járhatnak. E körülményekre tekintettel fokozni kell a biológiai biztonsággal és a biológiai védelemmel kapcsolatos kérdéseknek a biológiai és toxinfegyver-tilalmi egyezmény keretében történő rendezésére irányuló erőfeszítéseket.

2. CÉLKITŰZÉSEK

E tanácsi határozat kifejezetten arra irányul, hogy a jelenlegi Covid19-világjárvány közepette nemzeti, regionális és nemzetközi szinten megerősítse a biológiai biztonságot és védelmet. E határozat ki fogja egészíteni a BTWC támogatásáról szóló, 2019. január 21-i (KKBP) 2019/97 tanácsi határozatot ([1]). A 2019/97 határozatot az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatala (UNODA) genfi részlege hajtja végre, szoros együttműködésben a BTWC végrehajtását támogató egységgel (ISU). E határozat megfelelő módon építeni fog a (KKBP) 2019/97 határozat, valamint a BTWC-t támogató korábbi együttes fellépések és tanácsi határozatok keretében elért eredményekre, ugyanakkor nem hoz létre átfedéseket a folyamatban lévő tevékenységekkel ([2]). E határozat végrehajtási szakaszában a lehető legjobban ki fogják használni a (KKBP) 2019/97 határozattal fennálló esetleges szinergiákat.

Ezt a tanácsi határozatot az alábbi elvek vezérlik:

a) a BTWC-t támogató korábbi együttes fellépések és tanácsi határozatok nyomán szerzett tapasztalatok lehető legjobb kiaknázása;

b) a biológiai biztonságnak és a biológiai védelemnek a BTWC révén nemzeti, regionális és nemzetközi szinten történő megerősítésével kapcsolatban a részes államok, illetve a BTWC-ben nem részes államok által kifejezett sajátos igények figyelembevétele;

c) a projektekben való helyi és regionális szerepvállalás ösztönzése a projektek hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása, valamint az Európai Unió és harmadik felek közötti partnerségnek a BTWC keretében történő kiépítése érdekében;

d) összpontosítás azokra a tevékenységekre, amelyekről bebizonyosodott, hogy konkrét eredményeket hoznak a nemzeti, regionális és nemzetközi segítségnyújtási, reagálási és felkészültségi képességek megerősítése terén;

e) a békével és a biztonsággal, valamint az egészségüggyel kapcsolatos célkitűzések előmozdításához történő hozzájárulás a BTWC-nek a részes államok általi hatékony végrehajtása révén.

3. PROJEKTEK

3.1. 1. projekt – A biológiai biztonsággal és a biológiai védelemmel kapcsolatos képességek megerősítése Afrikában, fokozott regionális koordináció révén

3.1.1. A projekt célja

A projekt elsődleges célja az, hogy megerősítse a BTWC végrehajtását és előmozdítsa annak egyetemessé válását az afrikai kontinensen, mégpedig azáltal, hogy fokozza a biológiai biztonsággal és a biológiai védelemmel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó afrikai nemzeti hatóságok és regionális szervezetek kapacitásait. A projekt célja továbbá az e szereplők közötti együttműködés és koordináció fokozása.

([1]) A (KKBP) 2019/97 tanácsi határozat a következő munkaágakat irányozza elő: egyetemessé tétel; segítségnyújtási programok a BTWC nemzeti szintű végrehajtásának megerősítésére; a biológiai védelemmel foglalkozó hálózatok létrehozása a déli fejlődő országok fiatal tudósainak részvételével; az ülésszakközi munkaprogram és a kilencedik felülvizsgálati konferencia támogatása; valamint tájékoztatási és oktatási anyagok kidolgozása.

([2]) A 2006/184/KKBP és a 2008/858/KKBP együttes fellépés, valamint a 2012/421/KKBP és a (KKBP) 2016/51 tanácsi határozat.

Jelenleg 14 olyan állam – négy aláíró és tíz nem aláíró állam – van, amelyik még nem erősítette meg a BTWC-t, illetve nem csatlakozott ahhoz. Ezen államok közül nyolc Afrikában található: Csád, Comore-szigetek, Dzsibuti, Egyiptom, Eritrea, Namíbia, Szomália és Dél-Szudán. Utóbbi államok közül kettő, Egyiptom és Szomália aláíró fele a BTWC-nek, a másik hat állam viszont nem írta alá az egyezményt. Az afrikai kontinens ezért kiemelt terület a BTWC egyetemessé tétele szempontjából. Ezen túlmenően az egyezmény végrehajtását jelentősen meg lehetne erősíteni az afrikai részes államok biológiai biztonsági és biológiai védelmi kapacitásainak növelésével.

3.1.2. **A projekt leírása**

A projekt magában foglalja majd egy politikai ügyekkel foglalkozó tisztviselő (P3 Political Affairs Officer) pozíciójának létrehozását Addisz-Abebában, akinek a feladata kifejezetten az lesz, hogy előmozdítsa az egyezmény egyetemessé tételét és megerősített végrehajtását az afrikai kontinensen, valamint feltárja a béke és a biztonság, az egészségbiztonság és a fejlesztés regionális kereteivel való szinergiák lehetőségeit. A politikai ügyekkel foglalkozó tisztviselő konkrétan a következő feladatokat látná el:

a) jogalkotási segítségnyújtás azon részes államoknak, amelyek javítani kívánják a BTWC-vel kapcsolatos jogszabályaikat, valamint azoknak az államoknak, amelyek csatlakozni kívánnak az egyezményhez, és amelyek felül kívánják vizsgálni és módosítani kívánják meglévő jogszabályaikat;

b) specifikus képzések nyújtása a részes államok számára a BTWC keretébe tartozó, a bizalomépítő intézkedésekről szóló jelentések kidolgozására és benyújtására vonatkozóan;

c) segítségnyújtás a BTWC afrikai részes államai számára a bizalomépítő intézkedéseket illető megkeresésekhez kapcsolódóan. Ez a kiegészítő támogatás, amely megerősítené a BTWC végrehajtását támogató egység által már most is nyújtott támogatást, arra irányul, hogy az afrikai részes államok nagyobb számban és jobb minőségben nyújtsanak be a bizalomépítő intézkedésekről szóló jelentéseket;

d) szoros kapcsolat fenntartása a BTWC-ben nem részes afrikai államokkal, többek között az Afrikai Unió melletti, addisz-abebai állandó képviseleteiken keresztül, annak érdekében, hogy azonosítani lehessen az egyezményhez való csatlakozással vagy annak megerősítésével kapcsolatos nemzeti nehézségeket, valamint hogy szükség szerint biztosított, e területre vonatkozó technikai és jogalkotási segítségnyújtás révén elő lehessen mozdítani a csatlakozási/megerősítési folyamatot;

e) szoros kapcsolat fenntartása és a tevékenységek koordinálása az Afrikában működő érdekelt felekkel, szubregionális csoportosulásokkal és partnerszervezetekkel ([3]); valamint

f) az ezen uniós tanácsi határozat szerinti valamennyi egyéb tevékenység Afrikában történő végrehajtásának támogatása.

A politikai ügyekkel foglalkozó tisztviselőt szükség szerint külső tanácsadók fogják segíteni bizonyos jelentősebb megbízatások (pl. jogalkotási támogatás és technikai segítségnyújtás) tekintetében. A szóban forgó tevékenységek egyes aspektusainak elősegítése és támogatása céljából azt is ki fogják használni a projekt során, hogy az UNODA az Afrikai Regionális Béke- és Lefegyverzési Központ (*Regional Centre for Peace and Disarmament in Africa, UNREC*) révén már képviselteti magát Afrikában.

A politikai ügyekkel foglalkozó tisztviselő valamennyi tevékenysége szorosan össze lesz hangolva a BTWC végrehajtását támogató egységnek és az uniós tanácsi határozat genfi projektszemélyzetének a tevékenységeivel. A politikai ügyekkel foglalkozó tisztviselő szorosan együttműködik majd az UNODA afrikai regionális koordinátorával – akinek a tevékenysége az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1540 (2004) sz. határozatán ([4]) alapul –, székhelye pedig az ENSZ Afrikai Gazdasági Bizottságának (UN ECA) addisz-abebai épületében lesz.

3.1.3. **A projekt várható eredményei**

A projekt várhatóan elő fogja mozdítani az egyezmény egyetemessé válását és javítani fogja annak nemzeti szintű végrehajtását az afrikai kontinensen. Célja továbbá, hogy fokozza az együttműködést és a koordinációt a biológiai biztonsági és biológiai védelmi kérdésekkel foglalkozó nemzeti hatóságok, illetve regionális szervek és szervezetek között Afrikában.

([3]) Például az Afrikai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal (*Africa Centre for Disease Control and Prevention, Africa CDC*), annak *a biológiai biztonságra és védelemre vonatkozó kezdeményezésével* (Biosafety and Biosecurity Initiative) összefüggésben, az Afrikai Unió Bizottságának Béke és Biztonság Osztályával (*African Union Commission, Peace and Security Department*), az AU Fejlesztési Ügynökségének a biológiai biztonsággal foglalkozó szakértői hálózatával (*AU Development Agency – African Biosafety Network of Expertise, AUDA-NEPAD*), a regionális gazdasági közösségekkel (REC-ek) és az AU egyéb releváns szervezeteivel, valamint a Globális Partnerség keretébe tartozó, a biológiai védelemmel foglalkozó munkacsoport (Global Partnership Biological Security Working Group) aláírási kezdeményezésével (Signature Initiative).

([4]) A Biztonsági Tanács az 1540 (2004) sz. határozatában úgy rendelkezett, hogy valamennyi államnak tartózkodnia kell attól, hogy bármilyen formában támogatást nyújtson olyan nem állami szereplőknek, akik – különösen terrorista célokra – nukleáris, vegyi vagy biológiai fegyvereket, illetve ezekhez szükséges hordozóeszközöket kívánnak kifejleszteni, megszerezni, gyártani, birtokolni, szállítani, átadni vagy felhasználni.

Arra lehet számítani, hogy az afrikai nemzeti hatóságokhoz, az érintett addisz-abebai nagykövetségekhez és a regionális politikai döntéshozatali platformokhoz való nagyobb közelség – amely a politikai ügyekkel foglalkozó tisztviselő Addisz-Abebába helyezéséből fakad – döntő mértékben hozzájárul majd a BTWC végrehajtásának a fentiek szerinti előmozdításához és az egyezmény fentiek szerinti egyetemessé tételéhez Afrikában.

3.2. **2. projekt – A BTWC keretében működő nemzeti kapcsolattartó pontok kapacitásépítése**

3.2.1. **A projekt célja**

A projekt célja képzési anyagok létrehozása, valamint célzott képzés biztosítása a BTWC nemzeti kapcsolattartó pontjai számára a BTWC nemzeti végrehajtásáról. Emellett eszközöket és lehetőségeket kíván teremteni a BTWC nemzeti végrehajtásáról szóló, a nemzeti kapcsolattartó pontok közötti párbeszédhez és információcseréhez, ideértve a bevált gyakorlatok megosztását is. E projekt célja a BTWC végrehajtásának megerősítése azáltal, hogy célzott kapacitásépítést biztosít a nemzeti kapcsolattartó pontok számára, valamint regionális és nemzetközi szinten fokozott információcserét és együttműködést tesz lehetővé közöttük.

A 2006. évi hatodik felülvizsgálati konferencián úgy határoztak, hogy minden részes államnak ki kell jelölnie egy nemzeti kapcsolattartó pontot, amely:

– összehangolja a nemzeti végrehajtást és kommunikációt folytat a többi részes állammal és az érintett nemzetközi szervezetekkel,

– elkészíti és benyújtja a bizalomépítő intézkedésekről szóló éves jelentéseket,

– információcserét folytat az egyetemessé tételre irányuló erőfeszítésekről.

A jelenlegi 183 részes állam közül eddig csupán 134 állam jelölt ki nemzeti kapcsolattartó pontot. A nemzeti kapcsolattartó pontok nemzeti szinten különböző szervezetekbe ágyazódnak, és más-más háttérrel és eltérő szintű előzetes ismeretekkel rendelkeznek a BTWC-vel kapcsolatban. A BTWC-vel kapcsolatos nemzeti kapcsolattartó pontok számára eddig csak eseti alapon, az adományozók által nyújtott finanszírozás függvényében álltak rendelkezésre képzések.

3.2.2. **A projekt leírása**

Ez a projekt magában foglalja egy szabványosított tanfolyam kidolgozását, amelyet valamennyi nemzeti kapcsolattartó pont rendelkezésére bocsátanak. A tanfolyamot online vagy személyesen nyújtják a különböző régiókban (a Covid19-világjárvány alakulásától függően) a BTWC nemzeti kapcsolattartó pontjaként szolgáló nemzeti képviselők számára. A tanfolyam keretében tájékoztatást nyújtanak majd a BTWC nemzeti végrehajtásának valamennyi vonatkozásáról, beleértve a BTWC keretébe tartozó, a bizalomépítő intézkedésekről szóló jelentések kidolgozását és a jogalkotási kérdések rendezését. A képzés a BTWC végrehajtására vonatkozó útmutatóra épül majd, amelynek a kidolgozása az (EU) 2019/97 tanácsi határozat alapján folyamatban van.

Bár a BTWC végrehajtását támogató egység az összes kijelölt nemzeti kapcsolattartó pont elérhetőségét elérhetővé teszi valamennyi részes állam számára egy külön, korlátozott hozzáférésű oldalon, a nemzeti kapcsolattartó pontok közötti interakciónak nincsenek formalizált módjai. A projekt ezért egy sor informális – virtuális vagy személyes – regionális párbeszédfórum megtartását irányozza elő a BTWC nemzeti kapcsolattartó pontjai számára az információcserének és a bevált gyakorlatok megosztásának az elősegítése érdekében.

Ezen túlmenően Genfben – például a BTWC részes államainak találkozója előtt – a BTWC valamennyi nemzeti kapcsolattartó pontját egybegyűjtő eseményre fog sor kerülni, amely lehetővé teszi majd a különböző régiókban található nemzeti kapcsolattartó pontok közötti információcserét és hálózatépítést, hasonlóan a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (OPCW) által a vegyifegyver-tilalmi egyezmény keretében szervezett, a nemzeti hatóságok részvételével megrendezett éves üléshez. A korlátozott hozzáférésű oldalt ki fogják bővíteni, hogy az a nemzeti kapcsolattartó pontok számára releváns információk – többek között az összes vonatkozó képzési anyag – adattáraként, valamint olyan interaktív platformként szolgáljon, amely lehetővé teszi a nemzeti kapcsolattartó pontok interakcióját egymással és a BTWC végrehajtását támogató egységgel. A korlátozott hozzáférésű oldalt a BTWC végrehajtását támogató egység fogja működtetni és kezelni annak érdekében, hogy e tanácsi határozat elfogadását követően is biztosított legyen a nemzeti kapcsolattartó pontok közötti folyamatos könnyített információcsere.

Mind a tanfolyam, mind a párbeszédfórumok erős hálózatépítési elemet tartalmaznak, mivel a nemzeti kapcsolattartó pontok lehetőséget kapnak arra, hogy megismerjék egymást és kapcsolatot tartsanak fenn egymással.

3.2.3. **A projekt várható eredményei**

E tanfolyam pozitív eredményeként várhatóan több részes állam fog nemzeti kapcsolattartó pontot kijelölni. Arra is számítani lehet, hogy a nyújtott képzés eredményeképpen nőni fog a bizalomépítő intézkedésekről évente benyújtott jelentések száma és javulni fog ezek minősége, aminek köszönhetően több információ fog rendelkezésre állni az egyezmény globális végrehajtásának állásáról. A fenntarthatóság biztosítása érdekében a képzési anyagokat úgy fogják kialakítani, hogy azok e tanácsi határozat elfogadását követően felhasználhatók és hozzáférhetők legyenek a nemzeti kapcsolattartó pontok számára a jövőbeli képzésekhez. A projekt továbbá várhatóan meg fogja könnyíteni az információcserét és a bevált gyakorlatok megosztását a nemzeti kapcsolattartó pontok között.

3.3. **3. projekt – A BTWC szempontjából releváns tudományos és technológiai fejlemények áttekintésének elősegítése a tudományos körök és az ipari szereplők bevonásával**

3.3.1. **A projekt célja**

E projekt célja, hogy elősegítse az egyezmény szempontjából releváns tudományos és technológiai fejlemények áttekintését. A BTWC részes államai többször elismerték, hogy folyamatosan jól informáltnak kell lenni a tudomány és a technológia terén elért eredményekről. Ezek az eredmények egyrészt az egyezmény esetleges megsértéséhez vezető kockázatot jelenthetnek, másrészt azonban előnyösek lehetnek az egyezmény szempontjából, például a vakcináknak és a betegségek diagnosztizálásának a javítása révén. Mivel a BTWC alkalmazási körébe tartozó technológiák természetüknél fogva kettős felhasználásúak, nagy jelentőséggel bír a tudományos körök és az ipari szereplők folyamatos bevonása és a velük való eszmecsere.

3.3.2. **A projekt leírása**

E projekt keretében nemzetközi tudományos és technológiai konferenciát rendeznek a kilencedik felülvizsgálati konferencia előkészítéseként, elsősorban a tudományos élet, a kormányok és az ipar szakértőit megcélozva, hogy e szakértők véleménye megjelenhessen a kilencedik felülvizsgálati konferencia programjának alapját képező megbeszélések során. A konferencián adott esetben figyelembe fogják venni a BTWC támogatásáról szóló (KKBP) 2016/51 tanácsi határozat keretében tartott öt regionális tudományos és technológiai munkaértekezlet eredményeit, és építeni fognak azokra. A konferencián a BTWC részes államainak tudományos és technológiai vonatkozású javaslataival is foglalkoznak majd, például a biológiai tudományokkal foglalkozó tudósokra vonatkozó magatartási kódex bevezetésével, valamint a tudományos és technológiai eredmények áttekintésére szolgáló mechanizmus létrehozására irányuló erőfeszítésekkel, amelyekről újabb megbeszélések folynak majd a kilencedik felülvizsgálati konferencián. A konferenciára a déli fejlődő országok egyikében fog sor kerülni, például az ENSZ-közgyűlés „A tudomány és a technológia szerepe a nemzetközi biztonság és leszerelés összefüggésében” (*Role of science and technology in the context of international security and disarmament*) című határozatának valamelyik szponzorállamában ([5]). Amennyiben a konferencia a Covid19-világjárvány miatt nem rendezhető meg fizikai jelentéttel járó formában, azt virtuális formában fogják megrendezni. A konferencia megszervezéséhez és megrendezéséhez olyan külső tanácsadót fognak igénybe venni, aki megfelelő háttérrel rendelkezik és szoros kapcsolatban áll a tudományos körökkel és/vagy az ipari szereplőkkel. A külső tanácsadó arra is megbízást kap majd, hogy dolgozzon ki egy hosszabb távú stratégiát annak biztosítására, hogy a BTWC keretében nagyobb fokú többszereplős szerepvállalás valósuljon meg.

A tudományos és technológiai konferenciát egy „Tudomány a diplomatáknak” elnevezésű kezdeményezés fogja kiegészíteni, amelynek célja annak biztosítása, hogy a szakpolitikai döntéshozók tisztában legyenek azzal, hogy a technológiai és tudományos eredmények milyen előnyökkel, illetve kihívásokkal járhatnak az egyezmény szempontjából. A „Tudomány a diplomatáknak” kezdeményezés egy sor olyan rendezvény megszervezését jelenti majd, amelyek középpontjában az egyezmény szempontjából különösen fontos technológiai fejlemények állnak. A „Tudomány a diplomatáknak” rendezvények megszervezése szintén a külső tanácsadó feladata lesz.

3.3.3. **A projekt várható eredményei**

A tudományos és technológiai konferencia várhatóan alapul szolgál majd a kilencedik felülvizsgálati konferencián folytatandó érdemi megbeszélésekhez. A BTWC részes államai releváns tudományos és technológiai javaslatainak – például a biológiai tudományokkal foglalkozó tudósokra vonatkozó magatartási kódex bevezetésének, valamint a tudományos és technológiai eredmények áttekintésére szolgáló mechanizmus létrehozására irányuló erőfeszítéseknek – a megvitatása arra irányul, hogy megkönnyítse a nemzeti és/vagy regionális álláspontok kialakítását, valamint e javaslatoknak a kilencedik felülvizsgálati konferencián való megvitatását és megtárgyalását.

A „Tudomány a diplomatáknak” kezdeményezés célja az, hogy a szakpolitikai döntéshozók megismerjék az egyezmény szempontjából releváns kulcsfontosságú technológiai és tudományos eredményeket.

([5]) Lásd: https://undocs.org/en/A/RES/73/32

3.4. **4. projekt – Az önkéntes átláthatósági gyakorlatok iránti támogatás szélesebb körűvé tétele**

3.4.1. **A projekt célja**

A projekt célja az átláthatóság előmozdítása és a bizalomépítés az egyezmény keretében. A projekt a részes államok által 2011 óta végzett önkéntes átláthatósági gyakorlatokra épül, és célja, hogy egy, az önkéntes átláthatósági gyakorlatokkal kapcsolatos információcserére szolgáló platform létrehozásával tovább fokozza az ilyen kezdeményezések iránti támogatást. Magában foglalja többek között egy, az említett tevékenységekből fakadó tanulságok levonását célzó átfogó elemzés elvégzését, valamint a koncepciót támogató gyakorlati tevékenységek egész sorát.

3.4.2. **A projekt leírása**

2011 óta 15 részes állam tett önkéntes kezdeményezéseket arra, hogy az egyezmény keretében különböző típusú átláthatósági gyakorlatokat szervezzen. Ezekben a gyakorlatokban 35 ország vett részt, és általuk az összes regionális csoport képviselve volt. Bár a korábbi tevékenységeket más-más célok, formátumok, részvételi szintek és időtartamok jellemezték, közös elemüket képezi az, hogy önkéntes alapon szerveződtek két- vagy többoldalú módon, illetve olyan folyamatként, amely nyitva áll minden olyan részes állam számára, amely ki kívánja használni a kölcsönös értékelésben rejlő lehetőségeket. Ez a megközelítés lehetővé teszi a különböző kulcsparamétereknek a szervező/részt vevő részes államok preferenciáihoz való hozzáigazítását. Az önkéntes átláthatósági gyakorlatoknak sokféle szempont képezheti a tárgyát, ideértve például a nemzeti végrehajtást, a nemzetközi segítségnyújtást és együttműködést, a felkészültséget és a reagálást, az exportellenőrzést, a biológiai biztonsággal és a biológiai védelemmel kapcsolatos jogszabályokat, illetve a bizalomépítő intézkedésekről szóló jelentések elkészítését.

A projekt előirányozza az összes átláthatósági gyakorlat online gyűjteményének létrehozását egy, az eddig elvégzett összes tevékenységre kiterjedő, kereshető adatbázis formájában, valamint egy, a korábbi átláthatósági gyakorlatokról szóló átfogó tanulmány összeállítását, amely tartalmazza a különböző tevékenységekből levont tanulságokat is. A tanulmány elkészítésére az UNIDIR-rel szoros együttműködésben fog sor kerülni. Emellett az UNODA törekedni fog arra, hogy a projekt végrehajtása során partnerként működjön együtt az érdekelt regionális és nemzetközi szervezetekkel, többek között az uniós CBRN kiválósági központokkal. Az online gyűjtemény létrehozásával és a korábbi gyakorlatokról szóló tanulmány kidolgozásával külső tanácsadókat fognak megbízni.

3.4.3. **A projekt várható eredményei**

A projekt várhatóan erősíteni fogja az egyezmény végrehajtását azáltal, hogy a részes államok megosztják egymással az önkéntes átláthatósági gyakorlatokra vonatkozó információkat és bevált gyakorlatokat, valamint segít azonosítani a BTWC X. cikke szerinti segítségnyújtás és együttműködés iránti igényeket. Elő fogja segíteni továbbá az ilyen kezdeményezésekről szóló, az érdekelt részes államok közötti párbeszéd fórumának létrehozását.

4. **SZEMÉLYZETI KÉRDÉSEK**

E tanácsi határozat végrehajtása személyzeti jelenlétet tesz szükségessé Genfben az e tanácsi határozat szerinti valamennyi tevékenység összehangolt és hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében. Ezért szükség van egy P2 besorolású, politikai ügyekkel foglalkozó tisztviselőre (P2 Political Affairs Officer) és egy GS4 besorolású adminisztratív asszisztensre (GS4 Administrative Assistant) az UNODA genfi részlegében. Ahogyan azt fentebb említettük, egy P3 besorolású, politikai ügyekkel foglalkozó tisztviselő fog tevékenykedni Addisz-Abebában. A P2, illetve P3 besorolású, politikai ügyekkel foglalkozó tisztviselők és a GS4 besorolású adminisztratív asszisztens a (KKBP) 2019/97 tanácsi határozat végrehajtását felügyelő, P3 besorolású, politikai ügyekkel foglalkozó tisztviselőnek fog felelősséggel tartozni, hogy ezáltal biztosítva legyen mindkét tanácsi határozat hatékony és összehangolt végrehajtása.

Tekintettel arra, hogy speciális szaktudásra lesz szükség az afrikai jogalkotási és technikai segítségnyújtáshoz, a nemzeti kapcsolattartó pontoknak szóló weboldal korszerűsítéséhez és a nemzeti kapcsolattartó pontoknak szánt képzési anyagok kidolgozásához, a tudományos és technológiai konferencia megrendezéséhez és a „Tudomány a diplomatáknak” kezdeményezés megvalósításához, az önkéntes átláthatósági gyakorlatok online gyűjteményének létrehozásához, valamint a korábbi gyakorlatokról és a bevált gyakorlatokról szóló tanulmány elkészítéséhez, e célokból külső tanácsadók bevonására lesz szükség.

5. **JELENTÉSTÉTEL**

Az UNODA/a BTWC végrehajtását támogató egység a projektek végrehajtása terén elért eredményekről hathavonta jelentést nyújt be a főképviselőnek.

6. IDŐTARTAM

A projektek végrehajtásának becsült teljes időtartama 24 hónap.

7. AZ EU LÁTHATÓSÁGA

Az UNODA-nak/a BTWC végrehajtását támogató egységnek meg kell tennie minden megfelelő intézkedést annak közismertté tétele érdekében, hogy a megvalósított tevékenységeket az Unió finanszírozta. Ezek az intézkedések az Európai Bizottság által kidolgozott és közzétett, az Európai Unió külső tevékenységére vonatkozó kommunikációs és láthatósági kézikönyvvel összhangban kerülnek végrehajtásra. Az UNODA/a BTWC végrehajtását támogató egység ezáltal biztosítani fogja az uniós hozzájárulás láthatóságát megfelelő imázsépítés és tájékoztatás útján, hangsúlyozva az Unió szerepét, biztosítva az uniós intézkedések átláthatóságát, és növelve a határozat okainak, a határozathoz nyújtott uniós támogatásnak és e támogatás eredményeinek az ismertségét. A projekt keretében készült anyagokon jól látható helyen fel kell tüntetni az Unió zászlaját, a zászló helyes használatára és reprodukciójára vonatkozó uniós iránymutatásoknak megfelelően.

8. KEDVEZMÉNYEZETTEK

Az 1. projekt kedvezményezettjei a BTWC részes államai lesznek a jogi és technikai segítségnyújtás tekintetében, illetve a BTWC-ben nem részes államok (mind az aláíró, mind a nem aláíró államok) az egyetemessé tételt célzó tevékenységek tekintetében, beleértve a magánszektorbeli érdekelt feleket, a tudományos köröket és a nem kormányzati szervezeteket, valamint adott esetben az afrikai szubregionális csoportosulásokat és partnerszervezeteket ([6]).

A BTWC-vel kapcsolatos nemzeti kapcsolattartó pontok kapacitásépítésére vonatkozó 2. projekt kedvezményezettjei a BTWC részes államai, különösen azok nemzeti kapcsolattartó pontként kijelölt tisztviselői.

Az egyezmény szempontjából releváns tudományos és technológiai fejlemények áttekintéséről szóló 3. projekt kedvezményezettjei a BTWC részes államaiban tevékenykedő tisztviselők, tudósok és iparági képviselők lesznek.

Az önkéntes átláthatósági gyakorlatok iránti támogatás szélesebb körűvé tételéről szóló 4. projekt kedvezményezettjei a BTWC részes államai lesznek.

([6]) Például az Afrikai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal (*Africa Centre for Disease Control and Prevention, Africa CDC*), annak *a biológiai biztonságra és védelemre vonatkozó kezdeményezésével* (Biosafety and Biosecurity Initiative) összefüggésben, az Afrikai Unió Bizottságának Béke és Biztonság Osztályával (*African Union Commission, Peace and Security Department*), az AU Fejlesztési Ügynökségének a biológiai biztonsággal foglalkozó szakértői hálózatával (*AU Development Agency – African Biosafety Network of Expertise, AUDA-NEPAD*), a regionális gazdasági közösségekkel (REC-ek) és az AU egyéb releváns szervezeteivel, valamint a Globális Partnerség keretébe tartozó, a biológiai védelemmel foglalkozó munkacsoport (Global Partnership Biological Security Working Group) aláírási kezdeményezésével (Signature Initiative).